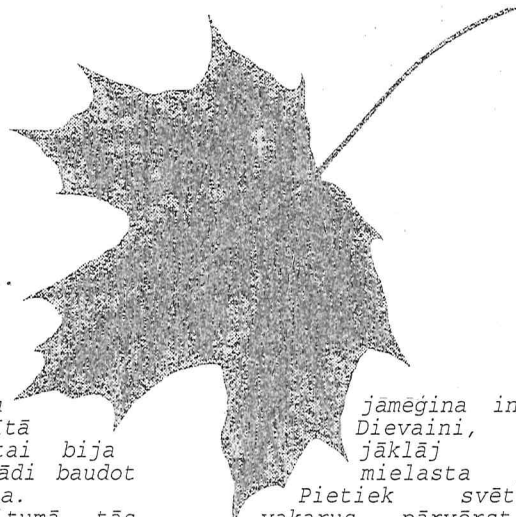

Dz. Rinkule-Zemzare

Tik viena lapa šūpojas pie zara.
Tik viena lapa, trīsot vējā, plīvo.
Šķiet, vasara tai nebij' pārāk gara,
Nu veļu laiks tai skumji jāpārdzīvo.
Tik viena lapa zaram atlikusi,
Kas atvadas teic kokam klusi, klusi,
Iekams pie zemes krūtim būs tā pieplakusi...

PĀRDOMĀM

Miglas vālos jaušam Veļu mātes klātbūtni. Ir veļu laiks. Tagad mums jābūt kopā ar mūsu senču gariem. Mums ļoti nepieciešams viņu spēks, klātbūtnes izjūta laikā un telpā.

Agrāk katrā saimē svinēja Dievaines – mieloja veļus. Dzimtas vecākais sakūra pirti, saime nomazgājās un atstāja jaunās pirtsslotas, ar ko veļiem pērties. Vai nu turpat pirti, vai arī saimes galā uzklāja veļu mielasta galdu, pie kura miļi lūdza viņsaule aizgājušos pasērst un nest svētību

nākamajam gadam. Veļu mielasts nākamajā rītā līdz pēdējai kripatai bija jānoēd saimei, tādējādi baudot no veļu spēka mielasta.

Nežēlīgo gadu ritumā tās visciešākās saites, kas saistīja vienas dzimtas tuviniekus, ir pluņītas, raustītas un šaustas, līdz beidzot mēs pat ģimenē vairs neatrodam laiku, neprotam sanākt pie goda galda, pie kopības, savstarpējas cieņas un mīlestības galda.

Nu šis laiks ir pienācis. Nav

jāmeģina inscenēt Dievaini, nav jāklāj veļu mielasta galds. Pietiek svētdienas vakarus pārvērst par maziem svētvakariem, aizdegt sveci, atvērt logu un atmiņās būt kopā ar tiem tuviniekiem, kas jau aizsaulē. Veļu laiks būs ienācis jūsu mājās, sirdīs un prātos, tos apskaidrodams, garīgi bagātinādams un spēcīnādams.

Pēc brošūras «Gadskārtu ieražas».

PAGASTA IESTĀDĒS

Ir atnācis rudens, līdzī atnesot ne vien skaistas atvasaras dienas, bet arī rudens lietavas, slapjdraņķus, aukstu laiku un līdzī tiem arī vīrusu saslimšanas, iesnas, klepu un citas veselības problēmas. Tāpēc šoreiz jautāju feldšerei Līgai Svarinskai:

– Kas šobrīd ir aktuālākais feldšerpunktā?

– Neziņa par nākotni, par pastāvēšanu. Pārmaiņas vienmēr atnes ko jaunu, bet vai tas ir labi, vai tas atvieglo cilvēku dzīvi? Mūsu praksē ir jau ieviesta veselības apdrošināšana un pierakstīšanās pie ģimenes ārsta, bet šobrīd tas neattieks sevi. Varbūt tā ir nākotnes vīzija pēc gadiem 10, kad tas attaisnosies.

– Vai šīs vasaras saulītes trūkums izjūtam arī pacientu biežākā saslimšanā?

– Domāju, ka tas nav saulītes trūkums, bet gan vispārēja tendence, kuru ietekmē daudzi citi faktori. Bērni ir ļoti slimīgi, vārgi, neizturīgi. Tur vainojama sliktā pārtika, vitamīnu trūkums. Par maz uzturā lietojam augļus, dārzeņus, dabīgās sulas. Vairāk vajadzētu domāt par savu veselību.

– Kas cilvēkus visvairāk neapmierina medicīniskajā apkalpošanā?

– Augstās maksas par veselības aprūpi. Dārgās zāles, kuras ir ļoti labas un efektīvas, bet daudziem slimniekiem nav pa kabatā.

– Kas pašai liekas «aplami» patreizējā veselības aprūpē?

– Daudz kas. Kaut vai obligātā nepieciešamība saņemt nosūtījumu no ģimenes ārsta nopietni slimam cilvēkam. Tas praktiski ir neiespējami, aizbraukt, izsēdēt garo rindu, lai ar saņemto papīru tālāk varētu doties pie speciālista vai tiktu stacionārā. Tāpat jau cilvēki, naudas trūkuma dēļ, dodas pie ārsta galējā situācijā, vajadzētu

pretimnāksanu, bet viņiem tiek radīti sarežģījumi. Arī veselības apdrošināšanai vajadzētu dot lielākas garantijas.

– Kāda būs mūsu feldšerpunkta vieta iespējamās reģionālās apvienošanas gadījumā?

– Ja mēs Strenčiem šķitīsim vajadzīgi un mūs finansēs, tad pastāvēsim, bet ja nē, tad...?

Ik pa brīdī mūsu saruna pārtrūkst, jo ar savām problēmām atnāk kāds patients, iezvanās tālrunis. Līgai uz galda krietna kaudzīte ambulatorisko kartiņu. Cilvēki nāk uz injekcijām, taujā pēc padoma. Līga vaļsirdīgi atzīstas, ka medicīna ir viņas aicinājums, darbs ir patīkams un iemīļots.

– Prieks par to, ka jūtos vajadzīga cilvēkiem, ir labi, ka varu kādam palīdzēt, neko neprasot pretī. Ienākot pa šīm durvīm, nav laika domāt par savām problēmām, jo jāpalīdz citiem. Labi, ka vēl ir veselība un spēks strādāt.

Tā kā Līga ir arī pagasta padomes deputāte, jautāju, ko viņa domā par mūsu pagasta būšanām un nebūšanām:

– Problēmas jau mums visiem zināmas – sliktie ceļi, autobusa maršrutu trūkums un daudzas citas problēmas. Labi ir tas, ka pagasta padome apmaksā pacientu injekcijas feldšerpunktā, vajadzības gadījumā atbalsta ar transportu.

– Ko tu gribētu vēlēt avizītes lasītājiem?

– Saudzējiet savu veselību, rūpējieties par to, vairāk esiet kustībā, svaigā gaisā. Rūpējieties ne tikai par savu fizisko ķermeni, bet arī par garu. Esiet dvēselē skaidri, garā veseli un fiziski stipri!

Atliek vien piebilst, ka «veselā miesā mājā vesels gars».

Ar Līgu Svarinsku sarunājās
Ginta Gailīte

PAGASTTIESĀ

Ar šā gada oktobri mūsu avīzītē tiek ieviesta jauna rubrika par bērnu tiesību aizsardzību. Tajā runāsim par bērnu tiesībām, pienākumiem, apskatīsim jautājumus par vecāku lomu bērnu dzīvē, par viņu pienākumiem bērnu audzināšanā.

Jautājums par bērnu tiesību aizsardzību ir cieši saistīts ar vidi, sabiedrību, kurā bērni dzīvo. Pirmkārt tā ir ģimene. Tādēļ piedāvāju īsu ieskatu mūsu pagasta ģimeņu raksturojumā, pēc 01.10.2000. datiem.

Pavisam ģimenes ar bērniem līdz 18 g. vecumam	91
Bērni līdz 18 g. vecumam	180
t.sk. no 7–18 g. vecumam	137
Daudzbērnu ģimenes (3 un vairāk bērnu)	24
bērnu skaits tajās	78
Ģimenes, kurās ir 4 un vairāk nepilngadīgi bērni	6
Ģimenes, kurās ir abi vecāki (neskaitot tās, kurās ir patēvi, pamātes un kurās vecāki dzīvo šķirti)	46
Ģimenes, kurās bērnu audzina tikai māte vai tēvs (nepilnās ģimenes)	14
Ģimenes ar bērniem aizbildnībā	3
t.sk. bērni tajās	3
Ģimenes ar bērniem invalīdiem	4
Nelabvēlīgās ģimenes	11
bērnu skaits tajās	22
Ģimenes, kurās mātēm pārtraukta vecāku vara	3
bērnu skaits tajās	6
Ģimenes, kurās vismaz viens no vecākiem ir bezdarbnieku uzskaitē	7
t.i. 50% no visa bezdarbnieku skaita.	

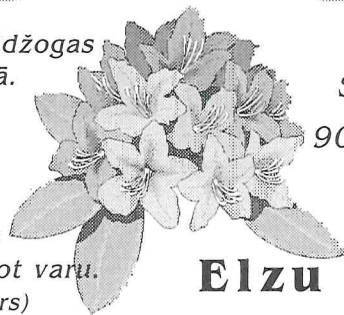
Piezīme. Nelabvēlīgā ģimene – ģimene, kura nenodrošina pietiekamu bērnu aprūpi, dzīves vides, veselības aprūpes, izglītības jomās, kā arī vecāku uzvedības rezultātā pastāv tiešs apdraudējums bērna veselībai vai dzīvībai.

N. Laurenoviča

*Pilādzogas, pilādzogas
rītos liesmo manā logā.*

*Veroties šai ugunsgrēkā,
krāju sevī saules spēku,
Lai caur puteņiem un salnām,
kāpjot arvien augstāk kalnā,
Daudzus, daudzus pavasarus
dzīves zarā liesmot varu.*

(J. Silazars)

SVEICAM

**90 GADU JUBILEJĀ
OKTOBRA JUBILĀRI**

Elzu Šakari!

PLĀNOŠANA

Ir izstrādāta Jērcēnu pagasta ekonomiskās attīstības programmas pirmā redakcija un Jērcēnu pagasta, Strenču pilsētas un apkārtnējo pagastu sadarbības projektu varianti.

Minētie projekti atrodas Jērcēnu pagasta bibliotēkā. Lūdzu pagasta iedzīvotājus līdz 1. novembrim iepazīties ar programmu saturu, izvērtēt un izteikt priekšlikumus to pilnveidošanai.

Esiet aktīvi un atsaucīgi!

KULTŪRA

Reizē ar rudens iestāšanos drīz atsāksies arī pašdarbības pulciņu darbība. Sosezon Jērcēnu tautas namā turpinās darboties folkloras kopa «Mežābele». Darbību atsākt domā arī drāmas ansamblis. Abi kolektīvi aicina savā pulkā jaunus dziedātājus un teātra spēlētājus. Viss atkarīgs no jūsu aktivitātes. Nākošajā vasarā notiks Dziesmu svētki Rīgai 800. Varbūt tas būtu mērķis deju kopas darbības atjaunošanai? Arī šeit viss atkarīgs tikai no dejotgribētājiem, jo pārējie nosacījumi ir. Gaidīšu ierosinājumus!

Pēc atvaļinājuma atkal atsākušies kino filmu demonstrējumi Jērcēnu tautas namā. Oktobrī varēs redzēt amerikāņu filmu «Trakā nauda», šausmu filmu «Kliedziens 3» u.c.

Mēneša beigās paredzama jaunā Jāņa Streiča filma «Vecās pagastmājas mistērijas». Sekojiet afišām!

Tautas nama vadītāja

«Lai Tava dvēsele nav
mājvieta vienīgi Tavam
priekam un sāpēm, lai pie
tās durvīm var piekļautvēt
ikviens, kas nācis meklēt
atbalstu vai atnesis arī Tev
kādu saujiņu prieka.»

(K. Apškrūma)

27. oktobrī plkst. 18.00
Jērcēnu tautas namā
klubiņā «Pie kamīna»
tikšanās ar dzejnieci

KORNĒLIJU APŠKRŪMU.

Laipni gaidīti
visi dzejas draugi!

Dalības maksa Ls 0,50.

PEGAZA APLOCIŅŠ

Ēriks Upītis

PIENA BUMS

*Lai iet grūti, kam iet grūti,
Jērcēniešiem, tiem iet grūti,
Kā uz zaļā zara tikt,
Ja tiem pienu nav kur likt.
Pazūd senais darba tikums,
Trikātai kad jauns nāk likums,
– Lai var nopelnīt uz sieriem,
Nosist cenu viņu pieniem.*

*Lai var nosist pienam cenu,
Tie ar paņēmienu senu
Noliek to pa «murmuli»
– Atrod pienā «burbuli».*

*«Smalki izšķirotam» pienam
Ceļam jābūt tikai vienam,
Bet lai vecenes ko pļurkst,
Aiziet vienā bočkā – šļurkst.*

*Tā tie «biznessūdu» maisa,
Pienam zemās cenas taisa,
– Kā no šādi jaukta piena
Tiek pie pirmšķirīgā siera?*

*Saimnieks aizslēdz vāgūzi,
Nebrauks vairs uz pienūzi,
Ja jau Trikātā tik skopi,
Jālikvidē slaucam' lopi.*

*Izmisumā galīgā
Jālūdz pagasts palīgā,
Lai tas Trikātā uz vietas
Noskaidro šīs piena lietas.*

*P. S. Meklēdami pienā vainu,
Piedzīvosiet šādu ainu:
– Nebūs piena no mums,
Nebūs «biznesa» ar Jums.*

HOROSKOPI

Oktobrī lielākā daļa dienu ir Svaru zīmē. Šajā laikā dzimušajiem raksturīgākās īpašības ir nosvērts raksturs un skaidrs prāts. Viņiem nepatīk cilvēki, kas netur solījumus. Svari ir godīga, patiesa un uzmanīga zīme. Tie atrodas Venēras aizgādībā, tādēļ izceļas ar īpašu eleganci un daiļumu. Šie cilvēki viegli rod harmoniju dzīvē, neieredz strīdus, nepatīkšanas un sarežģījumus. Sabiedrībā viņus mīl laipnības, jautrā un labsirdīgā rakstura dēļ. Savā uzvedībā ļoti saprātīgi, uzticīgi draudzībā, bet var būt arī ļoti nesavaldīgi. Svaru zīmē dzimušie nereti lido mākņos, zaudē realitātes izjūtu, aizraujas ar neīstenojamām idejām. Viņi nespēj ātri un precīzi orientēties apkārtējā pasaulē, ir nepārliecināti, neizlēmīgi, atliek nopietnu lēmumu pieņemšanu.

Šā mēneša jubilāri prot novērtēt mūziku, mākslu un sabiedrību. Visbiežāk viņi ir diplomāti, garīdznieki, advokāti. Šajā laikā dzimušie bieži ir aktieri un mākslinieki. Oktobrī dzimušajiem patīk daudz ziedu, sevišķi rozes, tādēļ neaizmirsīsim viņiem tās dāvināt. Svaru zvaigznājā dzimuši O. Vailds, S. Bernāra, F. Lists, Dž. Verdi.

Horoskopus pārlapa G. Gailīte

LĪDZJŪTĪBA

*Reiz pienāk diena, nelūgta un skarba,
Kad dziļi, dziļi daudzas sirdis sāp.*

Izsakām līdzjūtību
Anastasijas ISMANSKAS
(29.09.1927. – 24.09.2000.) un

Annas TREIMANES
(30.03.1916. – 20.09.2000.)

tuviniekiem.

Par skaitļu un faktu pareizību atbild rakstu autori.
Materiālus sakārtoja **GINTA GAILĪTE**.
Salikts un iespiests SIA «Lapa» Valmieras tipogrāfijā.